

Briuselis, 2021 m. rugsėjo 23 d.
(OR. en)

12183/21

Tarpinstitucinė byla:
2021/0291 (COD)

MI 695
ECO 101
ENT 154
IA 155
IND 252
TELECOM 349
CODEC 1251
CONSOM 200

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2021 m. rugsėjo 23 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENSUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2021) 547 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS iš dalies keičianti direktyvą 2014/53/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su radijo įrenginių tiekimu rinkai, suderinimo

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2021) 547 final.

Pridedama: COM(2021) 547 final

Briuselis, 2021 09 23
COM(2021) 547 final

2021/0291 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

iš dalies keičianti direktyvą 2014/53/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su radijo įrenginių tiekimu rinkai, suderinimo

(Tekstas svarbus EEE)

{SEC(2021) 318 final} - {SWD(2021) 244 final} - {SWD(2021) 245 final} -
{SWD(2021) 246 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai**

Nuo 2009 m. Komisija siekia apriboti mobiliųjų telefonų ir panašių prietaisų įkrovimo sąsajų rinkos susiskaidymą. Tačiau tokiomis iniciatyvomis buvo sukurtos tik savanoriškos schemos, kurios nėra teisiškai privalomos, todėl neužtikrina nuoseklaus ir vienodo taikymo.

Komisijos prašymu 2009 m. birželio mėn. pagrindiniai mobiliųjų telefonų gamintojai susitarė pasirašyti susitarimo memorandumą (angl. *MoU*) dėl ES parduodamų mobiliųjų telefonų su duomenų perdavimo funkcija kroviklių suderinimo¹. Pasirašiusiosios šalys susitarė parengti universaliąsias specifikacijas, pagrįstas USB 2.0 micro-B sąsaja, kad būtų galimas visiškas įkrovimo suderinamumas su mobiliaisiais telefonais, kurie bus pateikti rinkai.

Susitarimo memorandumas sumažino rinkos susiskaidymą ir paskatino beveik visuotinį suderinimą. Jį įgyvendinus mobiliųjų telefonų įkrovimo sprendimų skaičius sumažėjo nuo 30 iki trijų. Tačiau susitarimo memorandumas taip pat leido naudoti patentuotas įkrovimo sąsajas, o vieną tokį sprendimą toliau naudojo (ir tebenaudoja) vienas iš pagrindinių mobiliųjų telefonų gamintojų, taip užkirsdamas kelią visiškam sąveikumui. Be to, susitarimo memorandume niekada nebuvo sprendžiamos aplinkosaugos problemos, kylančios dėl nuolatinio tų skirtingų įkrovimo sąsajų ir įkrovimo ryšių protokolų naudojimo.

Jei ES nesiims veiksmų, tikėtina, kad toks įkrovimo sąsajų ir įkrovimo ryšių protokolų rinkos susiskaidymas išliks ir toliau, o problemos, susijusios su poveikiu aplinkai liks neišspręstos.

Nuo tada, kai 2014 m. baigėsi susitarimo memorandumo galiojimo laikas (po dviejų laiškų dėl jo pratęsimo), Europos Komisija bando skatinti priimti naują savanorišką susitarimą. 2018 m. kovo mėn. po keleto atitinkamų gamintojų diskusijų raundų ir pasikeitimo nuomonėmis su Komisija pramonės atstovai pasiūlė naują susitarimo memorandumą dėl būsimos universalios išmaniųjų telefonų įkrovimo sprendimo. Tačiau Komisija naujojo susitarimo memorandumo nelaikė tinkamu, nes jis neatitiko ES derinimo tikslų, kuriais siekiama apriboti mobiliųjų telefonų ir panašių radijo ryšio įrenginių įkrovimo sprendimų (tiek įkrovimo sąsajų, tiek įkrovimo ryšių protokolų) susiskaidymą. Siūlomame naujajame susitarimo memorandume ir toliau leidžiama taikyti patentuotus sprendimus (konkretaus gamintojo jungties priemones), kurie, Komisijos nuomone, nebėra pagrįsti atsižvelgiant į techninius privalumus, suteiktus įdiegus USB Type-C sąsają.

Atsižvelgdama į tai, 2018 m. Komisija pradėjo galimo pasiūlymo, kuriuo siekiama įgyvendinti universalųjį mobiliųjų telefonų (ir galbūt kitų panašių kategorijų ar klasių radijo ryšio įrenginių) įkrovimo sprendimą, poveikio vertinimo tyrimą. Nors pirminis šios iniciatyvos tikslas buvo užtikrinti didesnę patogumą vartotojams, tyrime padaryta išvada, kad universaliosios įkrovimo sąsajos ir universaliojo įkrovimo ryšių protokolo nustatymas radijo ryšio įrenginiams (išmaniesiems telefonams, bet galbūt ir planšetiniams kompiuteriams, fotoaparatams, skaitytuvams ir t. t.), skatinant arba nustatant atskyrimą (t. y. radijo ryšio įrenginių tiekimą galutiniam naudotojui be kroviklio), būtų naudingas vartotojams ir sumažintų EEĮ atliekų kiekį. Ji padarė išvadą, kad vien tik suderinus įkrovimo sąsają (jei radijo ryšio įrenginiai įkraunami laidiniu būdu, ši sąsaja yra įkrovimo lizdas) nebūtų pasiektas

¹ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/2417/attachments/1/translations>.

visiškas įkrovimo sąveikumas. Iš tikrųjų šiuo metu egzistuoja įvairūs įkrovimo ryšių protokolai ir ne visi jie užtikrina vienodą įkrovimo veikimą, jei naudojamas kito prekės ženklo kroviklis. Be to, tyrime padaryta išvada, kad universalusis kroviklis, skirtas įvairių tipų radijo ryšio įrenginiams, greičiausiai apskritai užtikrintų didesnę vartotojų patogumą. Kalbant apie belaidį įkrovimą (t. y. apskritai įkrovimo technologiją, išskyrus laidinį įkrovimą), tyrime padaryta išvada, kad jei belaidžio įkrovimo technologijos srityje įvyktų kokių nors proveržių, tai galėtų pakenkti universaliosios jungties sprendimo logikai, nes laidinio įkrovimo sprendimų svarba apskritai gerokai sumažėtų. Atsižvelgdama į šias išvadas, Komisija 2020 m. spalio mėn. pradėjo du papildomus mobiliųjų telefonų ir panašių nešiojamųjų elektroninių įrenginių atskyrimo ir belaidžio įkrovimo technologijų tyrimus, kad sustiprintų pasiūlymo įrodymų bazę.

2020 m. sausio mėn. Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją², kurioje paragino skubiai priimti universaliojo mobiliųjų telefonų kroviklio standartą, kad būtų išvengta tolesnio vidaus rinkos susiskaidymo. Konkrečiai, rezoliucijoje Komisija buvo paraginta prireikus priimti teisėkūros priemonę universaliam krovikliui sukurti. Ji taip pat paragino Komisiją užtikrinti, kad vartotojams neberekėtų pirkti naujų kroviklių kartu su kiekvienu nauju radijo ryšio įrenginiu ir kad kartu su universaliojo įkrovimo sprendimu būtų įdiegtos atskyrimo priemonės (t. y. galutiniam vartotojui radijo ryšio įrenginys būtų tiekiamas be kroviklio), nes priešingu atveju nebūtų pasiektas tikslas sumažinti per metus pagaminamų kroviklių kiekį ir taip sumažinti EEĮ atliekų kiekį.

Komisijos patikslintoje 2020 m. darbo programoje³ konkrečiai nurodyta, kad bus pateiktas naujas pasiūlymas dėl universaliųjų mobiliųjų telefonų ir panašių kategorijų ar klasių radijo ryšio įrenginių kroviklių.

Siekiant galutinio universaliojo kroviklio tikslo ir kaip išankstinės sąlygos, kad būtų galima atlikti veiksmingą ir prasmingą atskyrimą, trijuose atliktuose papildomuose tyrimuose nustatyta, kad radijo ryšio įrenginiai apima: suderintą įkrovimo sąsają radijo ryšio įrenginio gale (įkrovimo lizdą, jei radijo ryšio įrenginiai įkraunami laidinio įkrovimo būdu), minimalią bendrą įkrovimo sąveikumas naudojant suderintą įkrovimo ryšių protokolą ir išsamią informaciją apie radijo ryšio įrenginių įkrovimo reikalavimus.

Radijo ryšio įrenginių projektas patenka į direktyvos 2014/53/ES⁴ dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su radijo įrenginių tiekimu rinkai, suderinimo, taikymo sritį. Kita vertus, išorinio maitinimo šaltinio charakteristikos patenka į direktyvos 2009/125/EB, nustatančios ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiams nustatymo sistemą⁵, taikymo sritį.

Šiuo pasiūlymu siekiama užkirsti kelią rinkos susiskaidymui, kai kalbama apie įkrovimo sąsajas ir įkrovimo ryšių protokolus, užtikrinti didesnę patogumą vartotojams ir mažinti EEĮ atliekų kiekį. Visų pirma juo bus:

– suderinta mobiliųjų telefonų ir panašių kategorijų ar klasių radijo ryšio įrenginių (planšetinių kompiuterių, skaitmeninių fotoaparatai, ausinių ir ausinių su įmontuotu

² 2019/2983(RSP)

³ COM(2020) 440 *final*

⁴ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/53/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su radijo įrenginių tiekimu rinkai, suderinimo, kuria panaikinama Direktyva 1999/5/EB (OL L 153, 2014 5 22, p. 62).

⁵ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/125/EB, nustatanti ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiams nustatymo sistemą (OL L 285, 2009 10 31, p. 10).

mikrofonu, nešiojamųjų vaizdo žaidimų konsolių ir nešiojamųjų garsiakalbių), kurie įkraunami laidiniu būdu, įkrovimo sąsaja, kad juos būtų galima įkrauti naudojant universalų įkrovimo lizdą;

– užtikrinta, kad tokie prietaisai, jei jie palaiko greitojo įkrovimo funkciją, turėtų bent tą patį įkrovimo ryšių protokolą;

– sudaryti sąlygas ateityje derinti šią sritį atsižvelgiant į technologijų raidą, įskaitant bet kokio kito tipo įkrovimo sąsajos, išskyrus laidinį įkrovimą, derinimą;

– nustatyti reikalavimus, kad galutiniai naudotojai neprivalėtų įsigyti naujo kroviklio, kai įsigyja naują mobilųjį telefoną ar panašų radijo ryšio įrenginį;

– nustatyti reikalavimus, kad įsigydami mobilųjį telefoną ar panašų radijo ryšio įrenginį galutiniai naudotojai gautų reikiamą informaciją apie jo įkrovimo charakteristikas ir su juo naudojamą kroviklį.

Poveikio vertinimas atliktas siekiant išnagrinėti politikos galimybes dėl:

- a) radijo ryšio įrenginių įkrovimo sąsajos suderinimo;
- b) paramos atitinkamam radijo ryšio įrenginio įkrovimo ryšių protokolui ir vartotojų informavimo apie įkrovimo charakteristikas, taip pat
- c) bent jau atskirto sprendimo pateikimo rinkai.

Politikos galimybė	A) Galinio įrenginio jungties suderinimas	B) Parama atitinkamam galinio įrenginio įkrovimo protokolui ir vartotojų informavimui apie įkrovimo charakteristikas	C) Bent jau atskirtų⁶ sprendimų pateikimas rinkai
0 galimybė	Jokių priemonių	Jokių priemonių	Jokių priemonių
1 galimybė	Privaloma	Jokių priemonių	Jokių priemonių
2 galimybė	Jokių priemonių	Privaloma	Jokių priemonių
3 galimybė	Jokių priemonių	Privaloma	Privaloma
4 galimybė	Privaloma	Privaloma	Jokių priemonių
5 galimybė	Privaloma	Privaloma	Privaloma

Visoms galimybėms yra siauros (t. y. apimančios tik mobiliuosius telefonus) arba platesnės (apimančios ir tam tikrus įrenginius, kurių įkrovimo charakteristikos yra palyginamos su mobiliojo telefono charakteristikomis) taikymo srities variantų. Pirmenybė teikiama penktai politikos galimybei su plačia taikymo sritimi, nes ji apima teisingiausią visų tikslų kompromisą ir ja daugumai suinteresuotųjų šalių ir aplinkai sukuriama naudinga situacija.

• **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Pasiūlymu nustatomi papildomi reikalavimai, taikytini mobiliesiems telefonams ir panašioms radijo ryšio įrenginių kategorijoms ar klasėms, direktyvoje 2014/53/ES, kuria nustatoma radijo įrenginių tiekimo rinkai ir naudojimo Sąjungoje reguliavimo sistema ir užtikrinamas tinkamas vidaus rinkos veikimas.

⁶ t. y. prietaisai bus parduodami be kroviklio dėžutėje (nuimamą kabelį vis tiek bus leidžiama pateikti savo nuožiūra)

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Pasiūlymas susijęs su Komisijos žiedinės ekonomikos veikslių planu, kuriame skelbiamos iniciatyvos, darančios poveikį visam gaminių gyvavimo ciklui, pavyzdžiui, orientuotos į jų projektavimą, skatinančios žiedinės ekonomikos procesus, skatinančios tvarų vartojimą ir kuriomis siekiama užtikrinti, kad naudojami išteklių kuo ilgiau išliktų ES ekonomikoje.

Pasiūlymas dėl teisės akto dėl universaliųjų mobiliųjų telefonų ir panašių kategorijų ar klasių radijo ryšio įrenginių kroviklių įtrauktas į Komisijos 2020 m. darbo programos antrąjį prioritetą („Prie skaitmeninio amžiaus prisitaikusi Europa“).

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Pasiūlymas grindžiamas tuo pačiu teisiniu pagrindu kaip ir iš dalies keičiamas teisėkūros procedūra priimtas aktas, t. y. Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114 straipsniu.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Vidaus rinka yra Sąjungos ir valstybių narių bendros kompetencijos sritis.

Vienas iš direktyvos 2014/53/ES tikslų – užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą. Direktyvos 3 straipsnio 3 dalies a punkte, kuris taikomas, jei priimamas atitinkamas Komisijos deleguotasis aktas, kalbama apie universaliuosius kroviklius.

Direktyvos 12 konstatuojamojoje dalyje teigiama, kad sąveikumas tarp radijo įrenginių ir pagalbinių įtaisų, kaip antai kroviklių, supaprastina radijo įrenginių naudojimą ir sumažina nereikalingas atliekas ir išlaidas.

Dėl šios srities nesuderinimo valstybių narių įstatymai ir kiti teisės aktai ar praktika dėl mobiliųjų telefonų ir panašių kategorijų ar klasių radijo ryšio įrenginių sąveikumas su universaliuoju krovikliu ir dėl atskyrimo labai skirsis.

Jeigu problemos būtų sprendžiamos nacionalinio lygmens veiksmais, tai galėtų sudaryti kliūčių laisvam prekių judėjimui. Be to, nacionalinio lygmens veiksmai apsiriboja atitinkamos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) teritorija. Atsižvelgiant į tai, kad vis dažniau prekyba vykdoma tarptautiniu mastu, atveju, kai problema turi būti sprendžiama ne vienoje valstybėje narėje, nuolat daugėja. Koordinuotais veiksmais ES lygmeniu sutartų tikslų bus siekiama daug veiksmingiau, o ypač rinkos priežiūra taps veiksmingesnė. Todėl tikslingiau veiksmų imtis ES mastu.

- **Proporcingumo principas**

Pagal proporcingumo principą siūlomais pakeitimais neviršijama to, kas būtina nustatytiems tikslams pasiekti.

Dėl naujų ar pakeistų reikalavimų pramonė (ypač mažosios ir vidutinės įmonės) arba administracijos nepatirs bereikalingos naštos ir sąnaudų. Jei nustatytas neigiamas poveikis, analizuojant pasirinktą galimybę siūlomas proporcingiausias atsakas.

- **Priemonės pasirinkimas**

Atitinkamos direktyvos 2014/53/ES nuostatos gali būti iš dalies pakeistos Europos Parlamento ir Tarybos direktyva, kuria iš dalies keičiama direktyva 2014/53/ES. Iš dalies keičiamą direktyvą valstybės narės turėtų perkelti į nacionalinę teisę nacionalinėmis teisinėmis priemonėmis.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Nuo 2019 m. gegužės mėn. iki 2021 m. balandžio mėn. buvo vykdomos toliau nurodytos konsultacijos, siekiant įvertinti galimas peržiūros sritis ir siūlomos politikos galimybės poveikį įvairiose srityse:

- įžanginis poveikio vertinimas (2018–2019 m.) buvo skirtas piliečiams, vartotojų asociacijoms, nevyriausybinėms organizacijoms (NVO), gamintojų asociacijoms ir atskiriems gamintojams;
- viešos konsultacijos (2019 m.) buvo skirtos valstybėms narėms, piliečiams, vartotojų asociacijoms, nevyriausybinėms organizacijoms, gamintojų asociacijoms ir atskiriems gamintojams;
- dvi vartotojų apklausos (2019 m. ir 2021 m.) buvo skirtos piliečiams;
- suinteresuotųjų šalių apklausa (2020–2021 m.) buvo skirta valstybėms narėms, piliečiams, vartotojų asociacijoms ir gamintojams;
- tikslinės apklausos (2021 m.) buvo skirtos vartotojų asociacijoms, aplinkosaugos asociacijoms, rinkos priežiūros institucijoms, NVO, gamintojų asociacijoms ir gamintojams;
- ekspertų grupių susitikimai buvo skirti vartotojų asociacijoms, valstybėms narėms, rinkos priežiūros institucijoms, NVO, gamintojų asociacijoms ir gamintojams.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Komisija pradėjo poveikio vertinimo tyrimą, kurį papildė trimis tyrimais dėl galimo teisinio pasiūlymo, kuriuo siekiama: pašalinti susiskaidymą ir užtikrinti patogumą vartotojams; mažinti EEĮ atliekų kiekį; ieškoti ateities perspektyvų ir stebėti būsimų įkrovimo technologijų (pvz., belaidžio įkrovimo) būklę, siekiant išvengti susiskaidymo, tačiau kartu netrukdyti inovacijoms. Trys papildomi tyrimai yra šie: bendro mobiliųjų telefonų ir galimai kitų mažų ir vidutinio dydžio nešiojamųjų prietaisų universaliojo įkrovimo sprendimo poveikio vertinimo tyrimas (toliau – *pirmasis tyrimas*)⁷; mobiliųjų telefonų ir panašių prietaisų belaidžio

⁷ <https://op.europa.eu/en/web/eu-law-and-publications/publication-detail/-/publication/c6fadfea-4641-11ea-b81b-01aa75ed71a1>

įkrovimo technologijų būklės vertinimas (toliau – *antrasis tyrimas*) ir kroviklių atskyrimo poveikio vertinimo tyrimas (toliau – *trečiasis tyrimas*).

- **Poveikio vertinimas**

Pirmajame papildomame tyrime nustatyta, kad 2009 m. susitarimo memorandumas buvo veiksmingas derinant įkrovimo sprendimus (tiek įkrovimo sąsają, tiek įkrovimo ryšių protokolus) ir užtikrinti didesnę patogumą vartotojams. Tačiau juo nebuvo pasiektas visiškas įkrovimo sprendimų suderinimas. Be to, nebuvo pasiekta didesnio atskyrimo, nes tik kai kurie Sąjungos gamintojai siūlo vartotojams galimybę įsigyti telefoną be kroviklio, todėl tikėtina nauda aplinkai yra mažesnė.

Pirmajame tyrime nustatyta, kad dauguma ES piliečių, dalyvavusių Komisijos viešose konsultacijose dėl mobiliųjų telefonų kroviklių, buvo nepatenkinti (41 proc.) arba labai nepatenkinti (22 proc.) „dabartine padėtimi, susijusia su mobiliųjų telefonų krovikliais ir jų vientisu sujungimu“, o 76 proc. sutiko arba visiškai sutiko, kad dabartinė padėtis sukelia nepatogumų mobiliųjų telefonų naudotojams. Taip pat paaiškėjo, kad respondentai pritaria universaliam krovikliui. 63 proc. respondentų pritarė, kad Sąjunga pasinaudotų savo reguliavimo įgaliojimais ir nustatytų kroviklių standartą, o 31 proc. respondentų manė, kad Sąjunga turėtų skatinti visos pramonės susitarimą. Tik 6 proc. apklaustų piliečių siūlė, kad Sąjunga turėtų susilaikyti nuo bet kokio kišimosi. Valdžios institucijos, nevyriausybinės organizacijos ir vartotojų organizacijos taip pat pritarė universaliojo įkrovimo sprendimui.

Pirmajame tyrime taip pat nustatyta, kad žaliavų sunaudojimas krovikliams gaminti daro poveikį aplinkai, taip pat poveikį, susijusį su EEĮ atliekų susidarymu pasibaigus gaminio gyvavimo ciklui. Apskaičiuota, kad 2018 m. dėl mobiliųjų telefonų kroviklių susidarė apie 11 000 t EEĮ atliekų, o su jais susijęs gyvavimo ciklo metu išmetamų teršalų kiekis sudarė apie 600 ktCO_{2e}. Manoma, kad šie kiekiai ateinančiais metais didės, daugiausia dėl tendencijos naudoti sunkesnius greituosius kroviklius.

Tyrime minima dar viena svarbi technologinė naujovė – neelektrinis kontaktinis (belaidis) įkrovimas. Ši technologija remiasi įkrovimo sąsaja, kuriai nenaudojamas specialus įkrovimo lizdas (skirtingai nei radijo ryšio įrenginiai, kurie įkraunami laidiniu ryšiu). Nuo tada, kai buvo pradėti gaminti telefonai su belaidžio įkrovimo funkcija, jų paplitimas tarp vartotojų nuolat auga. Nuo 2016 m. iki 2018 m. pardavimai išaugo šešis kartus ir 2018 m. sudarė apie 44 mln. vienetų, t. y. apie 28 proc. pardavimų⁸. Tačiau šiuo metu ši technologija nelaikoma laidinio įkrovimo pakaitalu dėl tokių kroviklių efektyvumo rodiklių. Be to, atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu belaidis įkrovimas ir įprastinis laidinis įkrovimas egzistuoja kartu, EEĮ atliekų mažinimo galimybės yra ribotos, nes belaidžiuose krovikliuose medžiagos naudojamos intensyviau nei laidiniuose krovikliuose.

Pirmajame tyrime taip pat svarstyta, koku mastu iniciatyva dėl universaliojo kroviklio galėtų paremti dabartinę savanoriško atskyrimo tendenciją (t. y. kad ekonominės veiklos vykdytojai siūlytų telefonus be kroviklių), siekiant užtikrinti naudą aplinkai ir suteikti klientams tokią galimybę. Padaryta išvada, kad tokia iniciatyva, kartu su kitomis priemonėmis, skatinančiomis atskyrimą, galėtų padėti siekti ES aplinkosaugos tikslų. Kuo didesnis atskyrimo mastas, tuo didesnė nauda aplinkai ir vartotojams – sutaupomos lėšos ir užtikrinamas patogumas.

⁸ Atkreipkite dėmesį, kad šie skaičiai susiję su telefonais su belaidžio ryšio funkcija, t. y. ne su telefonais, kurie turi belaidį kroviklį, o su telefonais, kuriuos galima įkrauti naudojant belaidį kroviklį, kurį reikia įsigyti atskirai.

Antrojo tyrimo duomenimis, belaidis įkrovimas vis dar yra besivystanti technologija, pasižyminti nedideliu įkrovimo sąsajų susiskaidymu ir tinkamu įkrovimo sprendimų sąveikumo lygiu, todėl būtų per anksti nustatyti privalomus reikalavimus šiai technologijai. Tačiau technologijai tobulėjant ir diegiant ją į daugiau gaminių gali atsirasti susiskaidymas, jei bus naudojamos skirtingos įkrovimo sąsajos ir įkrovimo ryšių protokolai.

Trečiajame tyrime teigiama, kad atskyrimo galimybės yra susijusios su labai aiškiais ir akivaizdžiais kompromisais, visų pirma su nauda aplinkai ir finansinėmis sąnaudomis bei vartotojų patogumo praradimu. Dauguma suinteresuotųjų šalių apklausos respondentų (valdžios institucijų, pilietinės visuomenės organizacijų ir privačių piliečių) pirmenybę teikė galimybei įpareigoti gamintojus ir platintojus suteikti vartotojams galimybę pasirinkti, ar kartu su nauju mobiliuoju telefonu pirkti naują išorinį maitinimo šaltinį (angl. *EPS*) ir (arba) kabelį, ar ne. Tačiau šeši iš dešimties respondentų iš pramonės atstovų manė, kad kiekvienas mobiliųjų telefonų gamintojas ar platintojas turėtų turėti galimybę laisvai pasirinkti, kaip parduoti telefonus ir kroviklius (t. y. ką įtraukti į mažmeninę dėžutę).

Trečiasis tyrimas parodė, kad nuo 2020 m. spalio mėn. kai kurie gamintojai (užimantys 30–40 proc. rinkos dalies) paskelbė, kad iš tam tikrų naujų modelių mažmeninės dėžutės pašalino EPS (ir kitus priedus). Kiti svarsto savo galimybes ir labai tikėtina, kad bent kai kurie iš jų artimiausiu metu taip pat pradės siūlyti atskirtus sprendimus. Tačiau gamintojai, kurie daug investavo į patentuotą įkrovimo technologiją, atrodo ne tokie entuziastingi, nes didelis jų komplektuojamų telefonų ir EPS įkrovimo našumas yra svarbi jų rinkodaros strategijos dalis. Tačiau šiuos sprendimus sukūrę gamintojai nesugeba įrodyti, kad taip yra dėl jų gaminio sukūrimo, o ne dėl to, kad jų sprendimu blokuojamas ar ribojamas kitų kroviklių naudojimo efektyvumą.

Todėl suderinta įkrovimo sąsaja radijo ryšio įrenginio gale (t. y. jei radijo ryšio įrenginiai įkraunami laidinio įkrovimo būdu, tai yra įkrovimo lizdas), minimalus universalioji įkrovimo sąveikumas naudojant suderintą įkrovimo ryšių protokolą ir informacijos apie jų radijo ryšio įrenginiams keliamus įkrovimo reikalavimus teikimas yra būtinos sąlygos, kad atskyrimas būtų veiksmingas ir prasmingas.

Atliktas poveikio vertinimas, kuriame išnagrinėtos politikos galimybės, kuriose derinamos trys (3) skirtingos priemonės: a) radijo ryšio įrenginių įkrovimo sąsajos suderinimo; b) paramos atitinkamam radijo ryšio įrenginio įkrovimo ryšių protokolui ir vartotojų informavimo apie įkrovimo charakteristikas, bei c) bent jau atskirtų sprendimų pateikimas rinkai.

Visoms galimybėms yra siauros (t. y. apimančios tik mobiliuosius telefonus) arba platesnės (apimančios ir tam tikrus įrenginius, kurių įkrovimo charakteristikos yra palyginamos su mobiliojo telefono charakteristikomis) taikymo srities variantų. Pirmenybę teikiama penktai politikos galimybei su plačia taikymo sritimi, nes ji apima teisingiausią visų tikslų kompromisą ir ja daugumai suinteresuotųjų šalių ir aplinkai sukuriama naudinga situacija.

Tikimasi, kad penkta galimybė duos naudos aplinkai, nes per metus išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekis sumažės apie 180 ktCO₂e, medžiagų naudojimas – apie 2 600 t per metus, o EEĮ atliekų kiekis sumažės 980 t per metus. Šį sumažėjimą daugiausiai lemia EPS atskyrimas, nes mažiau išgaunama išteklių, gaminama, transportuojama, naudojama ir išmetama mažiau kroviklių.

Kalbant apie vartotojų patogumą, pasirinktoji galimybė užtikrins sąveikumą per bendrą sąsają ir įkrovimo efektyvumą, sumažins atskirų EPS ir kabelių pardavimą ir skatins jų pakartotinį naudojimą. Norint suderinti įkrovimo sąsają, užtenka nustatyti, kad radijo įrenginiuose būtų įdiegtas USB Type-C įkrovimo prievadas, kad būtų galima pašalinti vartotojams kylančius

nepatogumus, kai, neturėdami suderinamo kroviklio, jie negali įkrauti savo įrenginio. Dėl to vartotojų išlaidos šioms prekėms kasmet sumažės maždaug 250 mln. EUR.

Tikimasi, kad pasirinkus tinkamiausią galimybę ekonominės veiklos vykdytojų apyvarta iš viso padidės 105 mln. EUR per metus. Mažmenininkų ir platintojų apyvartos nauda (457 mln. EUR per metus) dėl to, kad krovikliai nebus įtraukiami į mažmeninės prekybos dėžutę ir todėl dažniau bus perkami atskirai, nusveria neigiamą poveikį prietaisų gamintojų apyvartai (352 mln. EUR per metus), kurį turės universaliosios jungties įdiegimas prietaisų gamintojams, taip pat EPS gamintojų prarastą pelną.

Tiesioginiai kaštai, kuriuos patiria gamintojai, nenaudojantys universaliosios jungties ir turintys perprojektuoti savo įrenginius, bus sumažinti pereinamuoju laikotarpiu, todėl jie laikomi nereikšmingais. Gamintojų, kurie šiuo metu naudoja patentuotus greitojo įkrovimo ryšių protokolus, nesuderinamus su universaliuoju sprendimu, tiesioginiai kaštai vertinami 30 mln. EUR. Netiesioginius kaštus sunku įvertinti (dėl gamintojų nenoro atskleisti tokią informaciją) ir jie bus patiriami tik dėl gamintojų, kurie savo gaminiuose dar nenaudoja universaliosios jungties, prarastų autorinių atlyginimų.

	Nauda (per metus)	Kaštai (per metus)
Išmetamas ŠESD kiekis	180 ktCO ₂ e	
Naudojama medžiaga	2 600 tonų	
EEĮ atliekos	980 tonų	
Vartotojų išlaidos	250 mln. EUR	
Mažmenininkų ir platintojų apyvarta	457 mln. EUR	
Pasaulinių gamintojų apyvarta		352 mln. EUR
Įrenginių perprojektavimas siekiant įdiegti universaliają jungtį		Įskaičiuota į pirmiau minėtus duomenis Pereinamuoju laikotarpiu bus sumažintas poveikis, nes vis daugiau gamintojų pereis prie universaliosios jungties net ir baziniu laikotarpiu
Bendro įkrovimo ryšių protokolo įgyvendinimas		Įskaičiuota į pirmiau minėtus duomenis
Atskyrimo sprendimo įgyvendinimas		Įskaičiuota į pirmiau minėtus duomenis
Nuostoliai dėl autorinių atlyginimų		Neapskaičiuojama

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Direktyvoje 2014/53/ES jau reikalaujama, kad gamintojai užtikrintų, jog Sąjungos rinkai teikiami radijo ryšio įrenginiai būtų suprojektuoti ir pagaminti pagal joje nustatytus esminius reikalavimus ir kad prie jų būtų pridėta informacija (pvz., apie saugą, numatytą radijo ryšio įrenginių naudojimą ir naudojimo apribojimus). Naujieji reikalavimai bus taikomi tik kai

kurių kategorijų ar klasių radijo ryšio įrenginiams, todėl nesitikima, kad jie sukurs papildomą našta.

Pakeitimai nėra didelės apimties ir iš esmės nekeičia dabartinės radijo ryšio įrenginių teisinės sistemos.

- **Pagrindinės teisės**

Suderinus mobiliųjų telefonų ir kitų panašių prietaisų, jei jie įkraunami laidiniu būdu, sąsają, kad juos būtų galima įkrauti naudojant universalųjį įkrovimo lizdą ir universalųjį įkrovimo ryšių protokolą, ir atskyrus šiuos prietaisus nuo jų kroviklių, padidės aplinkosaugos (Chartijos 37 straipsnis) ir vartotojų apsaugos (Chartijos 38 straipsnis) lygis.

Apskaičiuota, kad 2018 m. dėl mobiliųjų telefonų kroviklių susidarė apie 11 000 tonų EEĮ atliekų, o su jais susijęs gyvavimo ciklo metu išmetamų teršalų kiekis sudarė apie 600 ktCO₂e. Manoma, kad šie kiekiai ateinančiais metais šiek tiek didės, būtent dėl tendencijos pereiti prie sunkesnių greitųjų kroviklių.

Taigi pasiūlymu bus sumažintas aplinkosauginių atliekų kiekis ir užtikrintas vartotojų patogumas.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi jokio poveikio Sąjungos biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Pasiūlymu iš dalies keičiama direktyva 2014/53/ES, kurios 47 straipsnyje jau reikalaujama, kad:

- Komisija peržiūrėtų direktyvos taikymą, ir praėjus dvejiems metams nuo direktyvos taikymo pradžios datos, o vėliau – kas penkerius metus teiktų apie tai ataskaitas, taip pat
- valstybės narės po vienerių metų nuo direktyvos taikymo pradžios dienos, o vėliau – kas dvejus metus siųstų Komisijai jos taikymo ataskaitą.

Pasiūlymo 2 straipsnyje numatyta, kad valstybės narės informuoja Komisiją apie pakeitimų perkėlimą į nacionalinę teisę.

- **Europos ekonominė erdvė**

Siūlomas teisės aktas svarbus EEE, todėl turėtų būti joje taikomas.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Pasiūlymo 1 straipsniu iš dalies keičiamos tam tikros direktyvos 2014/53/ES nuostatos.

Toliau pateikiami pagrindiniai pakeitimai, kuriuos, remiantis pasiūlymu reikia padaryti direktyvoje 2014/53/ES.

- (1) 3 straipsnis (kuriame nustatomi esminiai reikalavimai) papildomas nauja dalimi ir įterpiamas naujas priedas.

Nauja 4 dalis (3 straipsnis): Pagal šią dalį reikalaujama, kad radijo ryšio įrenginiai, išvardyti naujame priede (I dalyje), įtrauktame į pasiūlymą, atitiktų tame naujame priede aprašytą įkrovimo sąsają ir įkrovimo ryšių protokolą. Ta pačia dalimi Komisijai suteikiami įgaliojimai deleguotaisiais aktais iš dalies keisti naujojo priedo turinį, todėl prireikus ateityje taip pat gali būti atsižvelgiama į bet kokias papildomas įkrovimo technologijas, išskyrus laidinį įkrovimą.

Naujas priedas (I dalis): Jame reikalaujama, kad mobiliuosiuose telefonuose ir panašiuose radijo ryšio įrenginiuose, jei juos galima įkrauti laidinio įkrovimo būdu, būtų įrengtas USB Type-C lizdas, o jei juos taip pat reikia įkrauti esant aukštesnei nei 5 voltų įtampai, aukštesnei nei 3 amperų srovei arba didesnei nei 15 vatų galiai, juose būtų įdiegtas maitinimo tiekimo per USB (angl. *USB Power Delivery*) įkrovimo ryšių protokolas.

- (2) Įterpiamas naujas 3a straipsnis dėl tam tikrų kategorijų ar klasių radijo ryšio įrenginių tiekimo be kroviklių.
- (3) šiame naujame straipsnyje reikalaujama, kad jeigu ekonominės veiklos vykdytojas galutiniams naudotojams teikia radijo ryšio įrenginius kartu su krovikliu, ekonominės veiklos vykdytojas taip pat privalo siūlyti visiems galutiniams naudotojams teikti tuos pačius radijo ryšio įrenginius be kroviklio.
- (4) 10 straipsnio 8 dalis iš dalies keičiama taip, kad būtų įtrauktas naujas informacinis reikalavimas.
- (5) tiksliau, radijo ryšio įrenginių, kuriems bus taikomi nauji pasiūlymo reikalavimai, atveju pateikiama informacija apie jų įkrovimo charakteristikas, taip pat apie kroviklio, kuris gali būti naudojamas su tuo radijo ryšio įrenginiu, tiekiamą elektros energiją. Išsami informacija yra nurodyta naujajame priede (II dalyje), o Komisijai suteikiami įgaliojimai deleguotaisiais aktais iš dalies keisti to naujojo priedo (II dalies) turinį.
- (6) 17 straipsnis, kuriame nustatytos taikytinos atitikties vertinimo procedūros, skirtos įrodyti atitiktį direktyvos 2014/53/ES 3 straipsnyje nustatytiems esminiams reikalavimams, iš dalies keičiamas, kad į jo 2 dalį būtų įtrauktos nuorodos į tuos naujus reikalavimus, kuriuos siūloma įtraukti į direktyvos 2014/53/ES 3 straipsnį (esminiai reikalavimai).
- (7) taigi gamintojas visada galės pasirinkti, ar taikyti gaminio vidaus kontrolės procedūrą, kad įrodytų atitiktį tiems naujiems reikalavimams (esminiams reikalavimams).
- (8) 40 ir 43 straipsniai iš dalies keičiami siekiant juos suderinti su pasiūlymu įtrauktais naujais reikalavimais.

- (9) tokiu būdu valstybės narės turės įgaliojimus imtis priemonių prieš tuos gaminius, kurie neatitinka naujų reikalavimų.
- (10) 44 straipsnis, kuriame kalbama apie deleguotuosius įgaliojimus, iš dalies keičiamas siekiant įtraukti nuorodas į deleguotuosius įgaliojimus, kurie Komisijai suteikiami pasiūlymu.

2 straipsnyje reikalaujama, kad valstybės narės perkeltų pakeitimus į nacionalinę teisę iki [*LB: įrašyti datą – 12 mėnesių po priėmimo*] ir taikytų juos nuo [*LB: įrašyti datą – 12 mėnesių po ankstesnėje dalyje nurodyto perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpio pabaigos*].

Bet kokie reikalavimai, kurie bus nustatyti pasiūlymu, nebus taikomi radijo prietaisams, pateiktiems Sąjungos rinkai iki šios direktyvos taikymo pradžios datos.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA**iš dalies keičianti direktyvą 2014/53/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su radijo įrenginių tiekimu rinkai, suderinimo**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,
 atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,
 atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
 teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
 atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,
 atsižvelgdama į Regionų komiteto nuomonę²,
 laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros,
 kadangi:

- (1) vienas iš Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/53/ES tikslų³ – užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą. Pagal tos direktyvos 3 straipsnio 3 dalies a punktą vienas iš esminių reikalavimų, kuriuos turi atitikti radijo ryšio įrenginiai, yra jų sąveikumas su priedais, ypač su universaliais krovikliais. Šiuo atveju, direktyvos 2014/53/ES (12) konstatuojamoji dalis nurodo, kad sąveikumas tarp radijo įrenginių ir pagalbinių įtaisų, kaip antai kroviklių, supaprastina radijo įrenginių naudojimą ir sumažina nereikalingas atliekas ir išlaidas;
- (2) nuo 2009 m. Sąjungos lygmeniu dedamos pastangos riboti mobiliųjų telefonų ir panašių radijo ryšio įrenginių įkrovimo sąsajų susiskaidymą. Naujausios savanoriškos iniciatyvos neviseškai atitinka Sąjungos politikos tikslus mažinti EEĮ atliekų kiekį, užtikrinti vartotojų patogumą ir išvengti kroviklių rinkos susiskaidymo;
- (3) Sąjunga yra įsipareigojusi skatinti efektyvų išteklių naudojimą pereinant prie švarios žiedinės ekonomikos, įgyvendinant tokias iniciatyvas kaip Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/19/ES⁴, o pastaruoju metu – Europos žaliasis kursas. Šia direktyva siekiama sumažinti EEĮ atliekų, susidarančių parduodant radijo ryšio įrenginius, kiekį ir sumažinti žaliavų gavybą bei išmetamo CO₂ kiekį, susidarantį gaminant, transportuojant ir išmetant kroviklius, taip skatinant žiedinę ekonomiką;

¹ OL C , , p. .

² OL C , , p. .

³ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/53/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su radijo įrenginių tiekimu rinkai, suderinimo, kuria panaikinama direktyva 1999/5/EB (OL L 153, 2014 5 22, p. 62).

⁴ 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/19/ES dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų (OL L 197, 2012 7 24, p. 38).

- (4) Komisijos žiedinės ekonomikos veiksmų plane numatytos iniciatyvos per visą gaminių gyvavimo ciklą, orientuotos į jų projektavimą, skatinant žiedinės ekonomikos procesus, skatinant tvarų vartojimą ir siekiant užtikrinti, kad naudojami ištekliai kuo ilgiau išliktų Sąjungos ekonomikoje;
- (5) Komisija užbaigė poveikio vertinimo tyrimą, kuris parodė, kad vidaus rinka neišnaudoja visų savo galimybių, nes dėl nuolatinio mobiliųjų telefonų ir kitų panašių radijo ryšio įrenginių įkrovimo sąsajų ir įkrovimo ryšių protokolų rinkos susiskaidymo vartotojams trūksta patogumo ir didėja EEĮ atliekų kiekis;
- (6) radijo ryšio įrenginių ir pagalbinių įtaisų, pavyzdžiui, kroviklių, sąveikumas yra apsunkintas, nes tam tikrų kategorijų ar klasių radijo ryšio įrenginiams, kuriems naudojamas laidinis įkrovimas, pavyzdžiui, nešiojamiesiems mobiliesiems telefonams, planšetiniams kompiuteriams, skaitmeniniams fotoaparatais, ausinėms ar ausinių su įmontuotu mikrofonu, nešiojamosioms vaizdo žaidimų konsolėms ir nešiojamiesiems garsiakalbiams, taikomos skirtingos įkrovimo sąsajos. Be to, yra kelių tipų greitojo įkrovimo ryšių protokolų, kurių minimalus veikimo lygis ne visada užtikrinamas. Todėl Sąjunga turi imtis veiksmų, kad būtų skatinamas universalus sąveikumas ir galutiniams naudotojams būtų teikiama informacija apie radijo ryšio įrenginių įkrovimo charakteristikas. Todėl direktyvoje 2014/53/ES būtina nustatyti tinkamus reikalavimus, susijusius su tam tikrų kategorijų ar klasių radijo ryšio įrenginių įkrovimo ryšių protokolais, įkrovimo sąsaja (t. y. įkrovimo lizdu) ir galutiniams naudotojams teiktina informacija apie tų kategorijų ar klasių radijo ryšio įrenginių įkrovimo charakteristikas;
- (7) dėl šios srities nesuderinimo valstybių narių įstatymai ir kiti teisės aktai, administracinės nuostatos ar praktika dėl mobiliųjų telefonų ir panašių kategorijų ar klasių radijo ryšio įrenginių sąveikumas su jų krovikliu ir dėl radijo ryšio įrenginių tiekimo be kroviklio gali labai skirtis;
- (8) dėl įkraunamų mobiliųjų telefonų ir panašių kategorijų ar klasių radijo ryšio įrenginių vidaus rinkos dydžio, įvairių tipų tokių radijo ryšio įrenginių kroviklių paplitimo ir didelės tarpvalstybinės prekybos tais produktais reikia imtis griežtesnių teisėkūros veiksmų Sąjungos lygmeniu, o ne nacionalinio lygmens ar savanoriškų priemonių, kad būtų užtikrintas sklandus vidaus rinkos veikimas;
- (9) todėl būtina suderinti konkrečių kategorijų ar klasių radijo ryšio įrenginių, kurie įkraunami laidinio įkrovimo būdu, įkrovimo sąsają ir įkrovimo ryšių protokolus. Taip pat būtina nustatyti pagrindą prisitaikyti prie bet kokios būsimos technologinės pažangos įvedant įkrovimo sąsajų ir įkrovimo ryšių protokolų suderinimą radijo ryšio įrenginiams, kurie gali būti įkraunami kitais būdais nei laidinis įkrovimas, įskaitant įkrovimą radijo bangomis (belaidis įkrovimas). Toks suderinimas turėtų sumažinti aplinkos taršą, užtikrinti vartotojų patogumą ir padėti išvengti rinkos susiskaidymo tarp skirtingų įkrovimo sąsajų ir įkrovimo ryšių protokolų, taip pat tarp bet kokių nacionalinio lygmens iniciatyvų, dėl kurių gali atsirasti kliūčių prekybai vidaus rinkoje;
- (10) tačiau toks suderinimas būtų neišsamus, jei jis nebūtų derinamas su reikalavimais, susijusiais su radijo ryšio įrenginių ir jų kroviklių bendru pardavimu ir galutiniams naudotojams teiktina informacija. Valstybių narių požiūriu į atitinkamų kategorijų ar klasių radijo ryšio įrenginių ir jų kroviklių prekybą susiskaidymas trukdytų tarpvalstybinei prekybai šiais gaminiais, pavyzdžiui, ekonominės veiklos vykdytojais būtų priversti perpakuoti savo gaminius priklausomai nuo to, kurioje valstybėje narėje jie turi būti tiekiami. Tai savo ruožtu sukeltų daugiau nepatogumų vartotojams ir

susidarytų nereikalingų EEĮ atliekų, taip atsveriant įkrovimo sąsajos ir įkrovimo ryšių protokolo suderinimo naudą. Todėl būtina nustatyti reikalavimus, kuriais būtų užtikrinta, kad galutiniams naudotojams nereikėtų įsigyti naujo kroviklio perkant kiekvieną naują mobilųjį telefoną ar panašų radijo ryšio įrenginį. Siekiant užtikrinti tokių reikalavimų veiksmingumą, galutiniai naudotojai, įsigydami mobilųjį telefoną ar panašų radijo ryšio įrenginį, turėtų gauti reikiamą informaciją apie įkrovimo charakteristikas;

- (11) techniškai įmanoma apibrėžti USB Type-C jungtį kaip universalųjį įkrovimo lizdą atitinkamoms radijo ryšio įrenginių kategorijoms ar klasėms. Visame pasaulyje naudojama USB Type-C technologija buvo priimta tarptautiniu standartizacijos lygmeniu, o Europos elektrotechnikos standartizacijos komitetas (angl. *CENELEC*) ją perkėlė į Europos sistemą pagal Europos standarto EN IEC 62680-1 seriją⁵;
- (12) USB Type-C yra technologija, kuri jau paplitusi daugelyje radijo ryšio įrenginių kategorijų ar klasių, nes ja užtikrinamas aukštos kokybės įkrovimas ir duomenų perdavimas; USB Type-C įkrovimo lizdas, derinamas su maitinimo tiekimo per USB įkrovimo ryšių protokolu, gali užtikrinti iki 100 W galią, todėl palieka daug erdvės tolesniam greitojo įkrovimo sprendimų kūrimui, kartu leisdamas rinkai patenkinti žemos klasės telefonų, kuriems nereikia greitojo įkrovimo, poreikius. Mobiluosiuose telefonuose ir panašiuose radijo ryšio įrenginiuose, palaikančiuose greitąjį įkrovimą, gali būti įdiegtos maitinimo tiekimo per USB funkcijos, aprašytos standarte EN IEC 62680-1-2:2020 „Universaliųjų magistralių sąsajos, skirtos duomenims ir maitinimui. 1–2 dalis. Bendrieji komponentai. Maitinimo tiekimo per USB specifikacija“;
- (13) kalbant apie įkrovimą kitomis nei laidinis įkrovimas priemonėmis, ateityje gali būti sukurti skirtingi sprendimai, kurie gali turėti neigiamą poveikį sąveikumui, vartotojų patogumui ir aplinkai. Nors šiame etape nustatyti konkrečius reikalavimus tokiems sprendimams yra per anksti, Komisija turėtų turėti galimybę ateityje imtis veiksmų jiems suderinti, jei bus pastebėtas vidaus rinkos susiskaidymas;
- (14) direktyvos 2014/53/ES 3 straipsnis turėtų būti iš dalies pakeistas, kad apimtų apmokestinimo sąsajas ir įkrovimo ryšių protokolus. Radijo ryšio įrenginių kategorijos arba klasės, kurioms konkrečiai taikoma ši nauja nuostata, turėtų būti išsamiau išdėstytos naujame direktyvos 2014/53/ES priede;
- (15) direktyva 2014/53/ES taip pat turėtų būti iš dalies pakeista, kad į ją būtų įtrauktas naujas straipsnis, kuris būtų susijęs su tam tikrų kategorijų ar klasių radijo ryšio įrenginių be kroviklio teikimo reikalavimais. Atitinkamų radijo ryšio įrenginių kategorijos ar klasės, taip pat specifikacijos, susijusios su įkrovimo sprendimais, turėtų būti nurodytos naujame direktyvos 2014/53/ES priede;
- (16) direktyvos 2014/53/ES 10 straipsnio 8 dalyje numatyta, kad informacija turi būti įtraukta į naudojimo instrukciją, todėl į tą straipsnį turėtų būti įtraukti papildomi informacijos reikalavimai. Išsami informacija apie naujus reikalavimus turėtų būti nurodyta naujame direktyvos 2014/53/ES priede. Tie informacijos reikalavimai leistų vartotojams nustatyti tinkamiausią išorinį maitinimo šaltinį (angl. *EPS*), reikalingą radijo ryšio įrenginiams įkrauti. Ateityje tuos reikalavimus turėtų būti galima

⁵ Universaliųjų magistralių sąsajos, skirtos duomenims ir maitinimui. 1–3 dalis. Bendrieji komponentai. USB Type-C™ kabelių ir jungčių specifikacija.

pritaikyti, kad jie atspindėtų bet kokius EPS ženklavimo reikalavimų pakeitimus, kurie gali būti nustatyti pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB⁶;

- (17) direktyvos 2014/53/ES 17 straipsnis, kuriame nustatytos atitikties vertinimo procedūros, turėtų būti iš dalies pakeistas, kad į jį būtų įtrauktos nuorodos į naujus esminius reikalavimus, kurie turi būti įtraukti į tos direktyvos 3 straipsnį. Taigi gamintojas turėtų turėti galimybę pasirinkti, ar taikyti vidaus kontrolės procedūrą, kad įrodytų atitiktį tiems naujiems esminiams reikalavimams;
- (18) direktyvos 2014/53/ES 40, 43 ir 44 straipsniai turėtų būti iš dalies pakeisti, kad juose esančios nuorodos būtų pritaikytos prie naujų nuostatų, kurios įtraukiamos šia direktyva;
- (19) siekiant atsižvelgti į bet kokius būsimus įkrovimo technologijų pokyčius ir užtikrinti minimalią bendrą radijo ryšio įrenginių ir tokių radijo ryšio įrenginių kroviklių sąveikumą, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais būtų iš dalies keičiamos radijo ryšio įrenginių kategorijos ar klasės ir specifikacijos, susijusios su įkrovimo sąsajomis ir įkrovimo ryšių protokolais, taip pat išsami informacija, susijusi su įkrovimu. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais⁷. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (20) todėl Direktyva 2014/53/ES turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista;
- (21) ekonominės veiklos vykdytojams turėtų būti suteikta pakankamai laiko atlikti būtinus radijo ryšio įrenginių, kuriems taikoma ši direktyva ir kuriuos jie ketina pateikti Sąjungos rinkai, pritaikymus,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyva 2014/53/ES iš dalies keičiama taip:

- (1) 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
 - (a) 3 dalies pirmos pastraipos a punkte kablelis ir frazė „, visų pirma su bendro naudojimo krovikliais“ pakeičiama fraze „išskyrus Ia priedo I dalyje nurodytų

⁶ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/125/EB, nustatanti ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiams nustatymo sistemą (OL L 285, 2009 10 31, p. 10).

⁷ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

kategorijų ar klasių radijo ryšio įrenginių, kurie konkrečiai nurodyti šio straipsnio 4 dalyje, kroviklius“;

(b) įterpiama ši dalis:

„4. Ia priedo I dalyje nurodytoms kategorijoms ar klasėms priskiriami radijo ryšio įrenginiai yra sukonstruoti taip, kad atitiktų tame priede nustatytas atitinkamos kategorijos ar klasės radijo ryšio įrenginių įkrovimo specifikacijas.

Kalbant apie radijo ryšio įrenginius, kuriuos galima įkrauti laidinio įkrovimo būdu, Komisijai pagal 44 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais, atsižvelgiant į technikos pažangą, iš dalies keičiamas Ia priedas ir užtikrinamas minimalus bendras radijo ryšio įrenginių ir jų kroviklių sąveikumas:

- (a) keičiant, papildant ar panaikinant radijo ryšio įrenginių kategorijas ar klases;
- (b) keičiant, papildant arba išbraukiant kiekvienos atitinkamos kategorijos ar klasės radijo ryšio įrenginių technines specifikacijas, įskaitant nuorodas ir aprašymus, susijusius su įkrovimo lizdu (-ais) ir įkrovimo ryšių protokolu (-ais).

Kalbant apie radijo ryšio įrenginius, kuriuos galima įkrauti kitokiu nei laidinis įkrovimas būdu, Komisijai pagal 44 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kad, atsižvelgiant į technikos pažangą, būtų iš dalies pakeistas Ia priedas ir užtikrintas minimalus bendras radijo ryšio įrenginių ir jų kroviklių sąveikumas:

- (a) nustatant, keičiant, papildant ar panaikinant radijo ryšio įrenginių kategorijas ar klases;
- (b) nustatant, keičiant, papildant arba panaikinant kiekvienos atitinkamos kategorijos ar klasės radijo ryšio įrenginių technines specifikacijas, įskaitant nuorodas ir aprašymus, susijusius su įkrovimo sąsaja (-omis) ir įkrovimo ryšių protokolu (-ais).“;

(2) įterpiamas šis 3a straipsnis:

„3a straipsnis

Galimybė galutiniams naudotojams įsigyti tam tikrų kategorijų ar klasių radijo ryšio įrenginius be kroviklio

Jei ekonominės veiklos vykdytojas siūlo galutiniams naudotojams galimybę įsigyti radijo ryšio įrenginius, patenkančius į 3 straipsnio 4 dalies taikymo sritį, kartu su krovikliu, galutiniam naudotojui taip pat turi būti suteikiama galimybė įsigyti tuos radijo ryšio įrenginius be jokio kroviklio.“;

(3) 10 straipsnio 8 dalyje įterpiama ši pastraipa:

„Prie radijo ryšio įrenginių, kuriems taikoma 3 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa, pridedama informacija apie specifikacijas, susijusias su įkrovimo galimybėmis ir krovikliu, kaip aprašyta Ia priedo II dalyje. Komisijai pagal 44 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiama Ia priedo II dalis, nustatant, keičiant, papildant ar panaikinant bet kokią su ta informacija susijusią informaciją arba tokios informacijos nurodymo būdą.“

- (4) 17 straipsnio 2 dalyje žodžiai „3 straipsnio 1 dalis“ pakeičiami žodžiais „3 straipsnio 1 ir 4 dalys“;
- (5) 40 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
 - (a) pavadinimas pakeičiamas taip:

„Riziką keliančių arba esminių reikalavimų neatitinkančių radijo ryšio įrenginių tvarkymo nacionaliniu lygmeniu tvarka“;
 - (b) 1 dalies pirmoje pastraipoje po žodžių „visuomenės interesų apsauga susijusių aspektų“ įterpiami žodžiai „arba neatitinka bent vieno iš 3 straipsnyje nustatytų taikytinų esminių reikalavimų“;
- (6) 43 straipsnio 1 dalis iš dalies keičiama taip:
 - (a) h punkte žodžiai „informacija apie radijo įrenginio paskirtį“ pakeičiami žodžiais „informacija“;
 - (b) j punktas pakeičiamas taip:

„j) nesilaikoma 3a ar 5 straipsnio.“;
- (7) 44 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
 - (a) 2 dalyje po pirmo sakinio įterpiamas šis sakinyss:

„3 straipsnio 4 dalyje ir 10 straipsnio 8 dalies trečioje pastraipoje nurodytų deleguotųjų aktų atžvilgiu įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo [LB: *įrašyti šios direktyvos įsigaliojimo datą*]“;
 - (b) 3 ir 5 dalyse žodžiai „3 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje, 4 straipsnio 2 dalyje ir 5 straipsnio 2 dalyje“ pakeičiami žodžiais „3 straipsnio 3 ir 4 dalyse, 4 straipsnio 2 dalyje, 5 straipsnio 2 dalyje ir 10 straipsnio 8 dalies trečioje pastraipoje“;
- (8) Šios direktyvos priede esantis tekstas pridedamas kaip Ia priedas.

2 straipsnis

1. Valstybės narės ne vėliau kaip iki [*LB: įrašyti datą – 12 mėnesių po šios direktyvos priėmimo datos*] priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstą.

Jos taiko tas nuostatas nuo [*LB: įrašyti datą – 12 mėnesių nuo ankstesnėje pastraipoje nurodyto perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpio pabaigos*].

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinės teisės aktų nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas